

BESLUIT van GS van Utrecht

VERZONDEN 20 MAART 2017

DATUM	20 maart 2017	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-BSB-2017-0108	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	81A9341B	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	20 januari 2017	FAX	030-2583139
UW NUMMER	81A52FD5	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften	ONDERWERP	Ontheffing schadebestrijding

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de 20 januari 2017 ontvangen aanvraag van de Stichting Faunabeheereenheid Utrecht, Postbus 870, 3900 AW Veenendaal, om ontheffing in het kader van artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: wet) en de op 7 maart 2017 ontvangen aanvulling voor een opdracht zoals bedoeld in artikel 3.18, eerste lid, van de wet.

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in artikelen 3.3, eerste lid, 3.17, eerste lid, en 3.18, eerste en vierde lid, van de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht en Verordening Natuur en Landschap provincie Utrecht 2017 hebben wij besloten:

De op 24 februari verleende ontheffing met briefnummer 81A5D786 betreffende Z-WNB-BSB-2017-0108 in te trekken, in verband met de noodzakelijk geachte aanvullingen.

Ontheffing te verlenen van de artikelen 3.1, eerste, tweede en vierde lid, van de wet, voor zover dit betreft het doden, vangen, opzettelijk verstoren, beschadigen, vernielen, van nesten, rustplaatsen of eieren van de grauwe gans (*Anser anser*), de verwilderde gedomesticeerde gans (*Anser anser forma domesticus*) en de Canadese gans (*Branta canadensis*), voor de periode tussen 1 mei en 1 augustus, voor de resterende duur van het Faunabeheerplan.

Ontheffing te verlenen van artikel 3.4, eerste lid, van de wet voor zover dit betreft het gebruik van vangkooien en koolstofdioxide (CO₂) voor het vangen, doden van de grauwe gans (*Anser anser*), de verwilderde gedomesticeerde gans (*Anser anser forma domesticus*) en Canadese gans (*Branta canadensis*), voor de periode tussen 1 mei en 1 augustus voor de (resterende) duur van het Faunabeheerplan 2014-2019 (hierna: FBP).

Opdracht te geven op basis van artikel 3.18, eerste lid, van de wet om de stand van deze ganzen te reduceren in het belang van "ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren". Gezien deze opdracht op basis van 3.18, tweede lid, onder a, van de wet te bepalen dat u, of de feitelijke uitvoerders, daarbij toegang hebben, tot gronden, zo nodig met behulp van de sterke arm.

Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het gehele werkgebied van de Faunabeheereenheid Utrecht. U vraagt ontheffing van de verbodsartikelen genoemd in de artikelen 3.3 en 3.4, van de wet voor wat betreft de grauwe gans (*Anser anser*), de verwilderde gedomesticeerde gans (*Anser anser forma domesticus*) en de Canadese gans (*Branta Canadensis*), voor de periode tussen 1 mei en 1 augustus voor de duur van het FBP

II. Toetsingskader

De grauwe gans (*Anser anser*) en de Canadese gans (*Branta canadensis*) zijn beschermd ingevolge artikel 3.1, eerste lid, van de wet. De Canadese gans is in artikel 3.1, aanhef en onder a, van het Besluit natuurbescherming aangewezen als een soort die in het hele land schade veroorzaakt. De verwilderde gedomesticeerde gans (*Anser anser forma domesticus*) is geen van nature in het wild levende vogel in Nederland.

III. Toetsing beheer en schadebestrijding

Motivering

Provincies en de natuur- en landbouworganisaties hebben geconstateerd dat de schade aan landbouwgewassen door standganzen in de zomer te groot wordt. De populatie groeit omdat er steeds meer ganzen in Nederland broeden. Als er niets aan wordt gedaan, dan blijft de schade toenemen. Dit blijkt o.a. uit onderzoek van het CLM, een onafhankelijk kennis- en adviesbureau op het gebied van landbouw, voedsel, natuur en milieu.

Provincies en zeven natuur- en landbouworganisaties (Ganzen-7) hebben in december 2012 een ganzenakkoord gesloten. In 2014 is dit ganzenakkoord vervallen in verband met het feit dat er uiteindelijk op enkele details geen overeenstemming kon worden bereikt.

Het akkoord bood een oplossing voor opvang en beheer van ganzen in Nederland. Ganzen horen bij Nederland, maar de grote aantallen zorgen op dit moment voor teveel belangrijke schade aan landbouwgewassen. In het ganzenakkoord zijn afspraken gemaakt om het aantal standganzen (jaarrond in Nederland verblijvende ganzen) in Nederland te verkleinen. Gedeputeerde Staten van Utrecht staan ondanks het feit dat het akkoord is vervallen achter deze uitgangspunten. In navolging van het ganzenakkoord is op 26 februari 2013 het Projectteam ganzenbeheer Utrecht opgericht. In dit team zijn naast de G7 partijen ook de KNJV en de provincie vertegenwoordigd.

De Faunabeheereenheid Utrecht heeft naar aanleiding van de uitkomsten van de bijeenkomsten van dit team, een aanvraag ingediend in kader van de artikelen 3.3 en 3.4 van de Wet natuurbescherming voor het nemen van extra maatregelen om het aantal grauwe ganzen te beperken gedurende de periode 1 mei tot 1 augustus voor de jaren 2017 tot en met 2019. Deze maatregelen bestaat uit het vangen met vangkooien en doden met behulp koolstofdioxide (CO₂) van ruiende ganzen ter voorkoming en bestrijding van belangrijke schade aan landbouwgewassen.

Grauwe gans.

Het ganzen-akkoord beoogt een reductie van de schade veroorzaakt door grauwe ganzen tot het schadeniveau van 2005.

Getelde aantallen overzomerende grauwe ganzen provincie Utrecht:

Jaar	2012	2013	2014	2015	2016
aantal*	35.688	36.745	27.939	29.384	27.737

* Bron: Zomerganzen telling 2012-2016 FBE Utrecht.

De streefstand voor de provincie Utrecht is door het Provinciaal ganzenoverleg Utrecht (PGU) bepaald op basis van de verhouding tussen het aantal getelde grauwe ganzen en de getaxeerde schade. Gelet hierop heeft zij een streefstand van 4.000 exemplaren vastgesteld als voorjaarspopulatie. Dit komt overeen met een zomerstand van ongeveer 7000 grauwe ganzen. In juli 2016 werden er in de provincie Utrecht 27.737 grauwe ganzen geteld. De reductie van ruim 20.000 grauwe ganzen zal in de komende jaren gerealiseerd dienen te worden.

In deze ontheffing is voor grauwe ganzen geen maximaal aantal voor doden vastgesteld. De reden hiervoor is dat de op basis van de ervaringen uit het verleden het niet aannemelijk is dat een reductie zal plaatsvinden gedurende de duur van deze ontheffing die zal leiden tot een aantal dat zoveel lager ligt dan het streefaantal van 7000 grauwe ganzen dat sprake zou kunnen zijn dat de gunstige staat van de grauwe gans in gevaar zou kunnen komen. De streefstand van 7000 grauwe ganzen vormt een ruime bovengrens ten aanzien van de gunstige staat van instandhouding.

Gezien de verspreiding en de trend/aantallen van de grauwe gans is het hoe dan ook niet aannemelijk dat de gunstige staat van instandhouding van de grauwe gans in het geding zal komen door het vangen en doden dat met deze ontheffing wordt toegestaan. Ook niet in combinatie met andere door ons verleende ontheffingen die het doden

van grauwe ganzen toestaan. Indien blijkt dat gedurende de looptijd van de ontheffing het streefaantal vrijwel bereikt is, zal worden gezien of de ontheffing ingetrokken dient te worden. De gunstige staat van instandhouding van de grauwe gans in de provincie Utrecht is ondanks de voorgenomen beheermaatregelen hiertoe voldoende geborgd.

Verwilderde gedomesticeerde gans

Voor de verwilderde *gedomesticeerde* gans is geen doelstand geformuleerd, omdat het een verwilderde soort betreft, welke niet beschermd is en waarvoor dus geen gunstige staat van instandhouding is vereist.

Canadese gans

De Canadese gans is in artikel 3.1, aanhef en onder a, van het Besluit natuurbescherming aangewezen als beschermde inheemse diersoort die in het gehele land veelvuldig belangrijke schade aanricht als bedoeld in artikel 3.15, eerste lid, van de wet, De Canadese gans is daardoor een "landelijk vrijgestelde soort". Op basis van artikel 3.1, eerste lid, van de Regeling natuurbescherming geldt ten aanzien van de Canadese gans een vrijstelling van de verboden uit artikelen 3.1 van de wet, zoals voor de verboden te doden en te vangen. Voor Canadese gans is geen doelstand geformuleerd, omdat het een soort is die is geplaatst op de landelijke vrijstellingslijst.

Getelde aantallen Canadese ganzen provincie Utrecht:

Jaar	2011	2012	2013	2014	2015	2016
aantal*	2.631	2.330	2.394	1.933	2.701	2.057

* Bron: Zomerganzentelling 2012-2016 FBE Utrecht.

Afschot van Canadese ganzen is mogelijk op basis van de landelijke vrijstelling, op basis van artikel 3.3, eerste lid, van de Regeling natuurbescherming is het geweer een aangewezen middel. Toegestane middelen conform de landelijke vrijstelling zijn echter niet afdoende, de werkwijze in deze ontheffing, doden met CO₂, maakt een efficiënt ingrijpen mogelijk om de populatie, met de daarbij behorende schade aan landbouwgewassen, binnen acceptabele grenzen te houden. Doel van het vangen en doden met CO₂ is het voorkomen van belangrijke schade aan landbouwgewassen..

Belang van de aanvraag

U heeft ontheffing aangevraagd op grond van het belang ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, zoals bedoeld in artikel 3.3, vierde lid, sub b, aanhef en onder 3, van de wet.

De uitgekeerde schade door overzomerende grauwe ganzen in 2014 bedroeg € 319.692,-, voor de periode van 1 maart tot 1 november. Een jaar later was deze schade toegenomen tot € 344.489,- voor dezelfde periode. Door opname op de lijst van landelijk vrijgestelde soorten geldt voor de Canadese gans dat deze landelijk belangrijke schade veroorzaakt. Ten aanzien van schade veroorzaakt door Canadese ganzen geldt dat die schade niet in aanmerking komt voor een tegemoetkoming en dat deze schade daarom niet wordt getaxeerd. Gezien het FBP en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht en gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen voldoende onderbouwd is om het vangen met behulp van vangkooien en het doden met behulp van koolstofdioxide (CO₂) van de grauwe gans, Canadese gans, en de verwilderde grauwe gans te rechtvaardigen.

Alternatievenafweging

Nu deze ontheffing ziet op populatiereducerende maatregelen ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, zijn maatregelen die zien op het weren of verjagen van ganzen niet te beschouwen als alternatieven.

Ondanks alle inspanningen, zoals afschot van koppelvormende en broedende grauwe ganzen en legselreductie middels het prikken en schudden van de eieren van de afgelopen jaren en de inzet van verschillende middelen om de populatie van overzomerende grauwe ganzen te verkleinen is dit slechts deels gelukt. Er is in 2016 sprake van een afname van de populatie ten opzichte van 2015, echter doordat in 2016 de thans in deze ontheffing gevraagde reductiemaatregelen niet uitgevoerd zijn is het de verwachting dat de voorjaarstand 2017 toeneemt ten opzichte van de voorjaarstand 2016.

Gezien het bovenstaande zijn er geen alternatieve maatregelen meer mogelijk om de schade veroorzaakt door de grauwe gans, Canadese gans en de verwilderde grauwe gans uitsluitend met aan verjaging ondersteunend met afschot te bestrijden en is populatiereductie nodig om naar een beheerbare stand van de ganzen en daarbij behorende schade te komen. Hiermee is de noodzaak van het vangen met vangkooien en het doden met behulp van koolstofdioxide (CO₂) van de grauwe gans, Canadese gans en de verwilderde grauwe gans voldoende onderbouwd en aangetoond. Het gebruik van CO₂ wordt gezien als, in de context van het doden, een diervriendelijke methode.

Gebruik CO₂ onder de Wet natuurbescherming

In artikel 3.9, eerste lid, aanhef en onder e, van het Besluit natuurbescherming is de vangkooi aangewezen als middel waarmee vogels mogen worden gevangen. Artikel 3.9, tweede lid, aanhef en onder a, van het Besluit natuurbescherming is het doden van vogels met CO₂ als methode mogelijk inclusief de gebruikmaking van alle middelen of installaties die noodzakelijk zijn om CO₂ te kunnen toepassen.

Uit het voorgaande volgt dat wij op basis van artikel 3.3, eerste lid, van de wet ontheffing kunnen verlenen voor het vangen en doden van vogels met CO₂.

IV. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.3 eerste lid, en 3.4 eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

V. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VI. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website van provincie Utrecht.

VII. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar <https://www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/alle-onderwerpen/jacht/>

VIII. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan:

- a. Ministerie van Economische Zaken, Flora- en faunawetgeving, postbus 20401, 2500 EK Den Haag;
- b. Politie Regio Utrecht, Politie Milieu Dienst, postbus 549, 3800 AM Amersfoort;
- c. Politie Regio Utrecht, coördinator Bijzondere Wetten, postbus 8300, 3503 RH Utrecht;
- d. Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht, postbus 85242, 3508 AE te Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Afdeling Uitvoering Fysieke Leefomgeving

BIJLAGE 1

Voorschriften en beperkingen verbonden aan het besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht van 20 maart 2017, afdeling Uitvoering Fysieke Leefomgeving, nummer Z-WNB-BSB-2017-0108.

Naast de wettelijke voorschriften voortvloeiend uit de Wet natuurbescherming verbinden wij aan dit besluit de volgende voorschriften en beperkingen:

Schadesoort, ontheffingsduur, -periode(n) en tijdstip, locatie en preventieve maatregelen.

1. Ontheffing/toestemming wordt verleend aan: Stichting Faunabeheereenheid Utrecht, Postbus 870 in Veenendaal.
2. De ontheffing geldt voor het vangen en doden met behulp van vangkooien en koolstofdioxide (CO₂) van de grauwe gans, de verwilderde grauwe gans en de Canadese gans ter bestrijding van ernstige schade aan gewassen.
3. Deze ontheffing geldt van 1 mei tot 1 augustus gedurende het gehele etmaal voor de (resterende) duur van het Faunabeheerplan 2014-2019
4. Deze ontheffing geldt voor de gehele provincie Utrecht.
5. Voorafgaand aan het gebruik van de ontheffing moet voor iedere dag dat de ontheffing gebruikt wordt melding worden gemaakt bij de RUD Utrecht. De melding moet minimaal twee werkdagen voorafgaand aan de actie worden gemeld via handhaving-wnb@rudutrecht.nl. Het dagdeel en locatie van vangen moet worden gemeld.
6. Van de ontheffing mag geen gebruik worden gemaakt op zondagen.

Toegestane middelen.

7. Nadat de ganzen zijn gevangen dienen zij op een snelle en efficiënte wijze te worden gedood. Hiervoor dient gebruik gemaakt te worden van CO₂-gas.
8. De ruimte waarin de ganzen worden blootgesteld aan het gas moet zodanig zijn geconstrueerd dat de dieren geen verwondingen oplopen en dat controle mogelijk is.
9. Kratten/containers, waarin ganzen zitten, worden niet boven op elkaar geplaatst.

Doorschrijven ontheffingen.

10. De Faunabeheereenheid mag binnen haar werkgebied het gebruik van de ontheffing schriftelijk toestaan aan individuele uitvoerders, die tevens jachtakehouder zijn.
11. De uitvoerder/jachthouder dient in het bezit zijn van een schriftelijke toestemming van de grondgebruiker.
12. Indien de schriftelijke toestemming van de grondgebruiker niet of niet tijdig kan worden verkregen, mag gebruik worden gemaakt van de met de opdracht gegeven bevoegdheid om gronden te betreden.

Melden en rapporteren

13. De persoon die gebruik maakt van deze ontheffing rapporteert de resultaten hiervan uiterlijk twee weken hierna middels het hiervoor door de provincie beschikbaar gestelde registratiesysteem.
 - a. De verplichting tot rapporteren geldt ook indien het gebruik van de ontheffing geen resultaat heeft gehad
 - b. Bij het in gebreke blijven van de rapportageverplichting wordt de toestemming tot gebruik van de ontheffing automatisch opgeschort.
14. Via het door de provincie beschikbaar gestelde registratiesysteem kan een gebruikersmachtiging gegenereerd worden. De uitvoerder van de actie dient tijdens de uitvoering, deze gebruikersmachtiging bij zich te dragen. Evenals een schriftelijke, gedagtekende en ondertekende verklaring van de grondgebruiker, waarin deze toestemming verleent tot schadebestrijding op zijn grond, dit op eerste vordering van een daartoe bevoegde ambtenaar ter inzage te geven.

Overige voorschriften.

15. De personen die met de dieren omgaan, voeren hun werkzaamheden uit zonder gebruikmaking van geweld en zorgen ervoor dat de dieren letsel en onnodig lijden zoveel mogelijk bespaard blijft.
16. Metalen ringen die zich aan gedode vogels bevinden moeten binnen 48 uur naar het Vogeltrekstation, Postbus 40, 6666 ZG Heteren worden gezonden onder vermelding van plaats en datum van doding, of dienen gemeld te worden via het daarvoor bedoelde elektronische systeem. Kleurringen en halsbanden dienen doorgegeven te worden via de website www.geese.org.
17. De uitvoerder mag zich in de uitvoering laten bijstaan door andere uitvoerders (in gezelschap).
18. De (doorgeschreven) ontheffing kan door Gedeputeerde Staten te allen tijde gemotiveerd worden ingetrokken, geschorst of gewijzigd.